

Utvärdering av anmälningar från revisorer

Vad händer med våra anmälningar? Det är en vanlig fråga från landets revisorer. För att ge svar på den frågan har ett antal anmälningar från revisorer följts upp inom Ekobrottsmyndigheten. Det är fråga om ett begränsat antal anmälningar, men de torde vara tillräckligt många för att ge en någorlunda rättvisande bild av vad som händer med anmälningarna.

Vid genomgången har 16 slumpvis gjorda anmälningar undersökts. Perioden som undersökts är maj – november 2007. Samtliga anmälningar har lämnats in till Ekobrottsmyndigheten i Stockholm. Utvärdering har skett i maj 2008 och vid den tidpunkten pågick fortfarande utredning i två ärenden.

I samtliga fall har revisorn anmält bokföringsbrott. I 12 fall har orsaken varit att bolagets revisor saknat såväl bokföring som årsredovisning att revidera. I ett fall har bolagets revisor inte fått kontakt med styrelsen. I ett fall har orsaken varit att revisionen visat på så stora brister i bokföringen att brott har anmälts. I två fall avser anmälan försenad årsredovisning.

Nio av de färdigutredda ärendena har lett till lagföring. I sju fall har strafföreläggande utfärdats (påföljden har i samtliga fall varit villkorlig dom i förening med dagsböter). I två fall har åtal väckts. En fällande dom har meddelats och i det andra fallet har huvudförhandlingen hållits men domen ännu inte meddelats när denna utvärdering görs. Sammanlagt har således nio av tretton hittills avslutade förundersökningarna lett till lagföring.

I tre fall pågår fortfarande förundersökning. I två av dessa fall har brottsrubriceringen ändrats till misstanke om grovt bokföringsbrott.

När det gäller de anmälningar som inte lett till lagföring kan följande nämnas. I ett fall inleddes inte någon förundersökning. Åklagaren ansåg att något brott inte förelåg. Anmält brott avsåg en ej avlämnad årsredovisning för räkenskapsåret 2005/2006. Bolaget hade inte bedrivit någon som helst verksamhet under flera år och var försatt i likvidation .

I tre fall har förundersökningen lagts ned efter att vissa utredningsåtgärder vidtagits. I dessa fall hade anmälan gjorts därför att bokföring och årsredovisning inte hade lämnats in till revisorn för revision. Bokföring och årsredovisning gavs in under förundersökningen. Årsredovisningarna var dock försenade. Förundersökningarna tycks ha lagts ned därför att åklagaren inte ansett sig kunna styrka brott i subjektivt hänseende (varken uppsåt eller oaktsamhet) och således inte kunde förvänta sig en fällande dom i dessa fall.

Utredningstiden, dvs. tiden från det att anmälan kom in till Ekobrottsmyndigheten och till åklagarens beslut (beslut om åtal eller strafföreläggande eller om nedläggning) är i genomsnitt 59 dagar. De tre förundersökningar fortfarande pågår är då inte medräknade.

Vid en genomgång av de anmälda bolagen kan vidare följande iakttagelser göras.

- att sju bolag numera är försatta i konkurs eller likvidation.
- att nio av bolagen numera kommit in med årsredovisning. Ett av dessa är försatt i konkurs.

- att i tre bolag som har försatts i konkurs eller begärts i likvidation har dess företrädare erhållit strafföreläggande.
- att i två av de bolag som försatts i konkurs pågår fortfarande förundersökning
- att i ett av de bolag som försatts i konkurs har tingsrättsförhandling ägt rum men dom har ej meddelats.
- att i två av de anmälda bolaget finns misstanke om grovt bokföringsbrott. Ytterligare ett av bolagen förekommer i ett ärende som avser något mer komplicerad ekonomisk brottslighet.

Med tanke på att utvärderingen avser en relativt liten andel av revisorernas anmälningar får man vara försiktig när det gäller att dra några mer långtgående slutsatser av utfallet, men följande slutsatser kan i vart fall skönjas.

- Bland de granskade ärendena har det inte påträffats några anmälningar som kan uppfattas som omotiverade.
- Revisorerna anmäler brott vid en mycket hög misstankegrad (ofta klart över "kan misstänkas" som är lagtextens krav för anmälan).
- En relativt liten andel ärenden (18,7 %) avser mer avancerad brottslighet . Det kan dock betonas att även om denna andel kan framstå som låg så har sannolikt den omständigheten att anmälan kommit in i ett tidigt skede lett till att förutsättningarna för angripa denna komplicerade brottslighet ökat betydligt. En tidig anmälan ger även större möjligheter att stoppa pågående brottslighet. Även om man utgår från att revisorernas andel anmälningar avseende allvarigare ekonomisk brottslighet ligger på nivån cirka 15 % leder detta till ett betydande antal utredningar om sådan brottslighet (minst 15 utredningar om allvarlig ekonomisk brottslighet för varje hundratal anmälningar från revisorer, under år 2006 kom det in sammanlagt 321 anmälningar från revisorer till Ekobrottsmyndigheten).
- Den genomsnittliga handläggningstiden för anmälningarna är kort (jfr ovan).
- Huvuddelen av bolagen (56 %) har under förundersökningen inlämnat årsredovisning till bolagsverket.
- Sju (c:a 43 %) av bolagen har försatts i konkurs eller i likvidation

Henrik Lundin, ekorevisor vid Ekobrottsmyndigheten
Maj 2008